

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av arbetet med att främja
ett positivt skolklimat vid Åsa Gårdskola i
Kungsbacka kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Åsa Gårdsskola. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska arbetet med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel, med fokus på årskurserna 4–6. Detta omfattar hur rektorn arbetar strategiskt för att främja ett positivt skolklimat och hur lärare och annan skolpersonal arbetar med att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bil. 3). Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer, hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Åsa Gårdsskola i följande utsträckning:

Rektorns strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Rektorn arbetar i hög utsträckning för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Lärare och annan skolpersonal arbetar i hög utsträckning med att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen av Åsa Gårdsskola.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Rektors strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas hur rektorn arbetar för att det ska finnas ett gemensamt arbete på skolövergripande nivå för att främja ett positivt skolklimat. Detta inkluderar även hur rektorn arbetar och tar ansvar för att lärare och personal på skolan utvecklar och förhåller sig till de gemensamma förhållningssätten.

Området inbegriper även att lärare och personal ska få vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt så att de kan omsätta dessa och verka för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn arbetar i hög utsträckning för att främja ett positivt skolklimat. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare, annan personal, elever, observationer samt inkommen dokumentation.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn bedriver ett strategiskt och långsiktigt arbete för att främja ett positivt skolklimat i hela verksamheten. Arbetet utgår från skolans gemensamma vision och värdegrund, där värdeorden ansvar, framtid, lärande, omtanke och respekt synliggörs i planering och i verksamhetens återkommande aktiviteter. Värdeorden används i undervisningen, under mentorstid och i skolövergripande aktiviteter vilket bidrar till att skapa en gemensam riktning i arbetet med normer, relationer och trygghet. Visionen omfattar hela skolenheten och utgör en grund i det långsiktiga arbetet med att skapa kontinuitet och igenkänning inför en sammanslagning av två skolenheter. Rektorn har också etablerat strukturer som gör det möjligt för personalen att gemensamt arbeta med frågor som rör trygghet och trivsel. Skolan genomför trygghetsenkäter, trygghetsvandringar och sociogram som används som underlag för analys och planering av insatser för att främja ett positivt skolklimat. Sociogram genomförs två gånger per läsår och ligger till grund för samtal om trivsel och relationer samt för planering av gruppsammansättningar. Resultaten sammanställs och följs upp tillsammans med eleverna, vilket bidrar till att identifiera behov av

förändringar i verksamheten som främjar ett positivt skolklimat. Trygghetsteamet, där flera professioner ingår, träffas varje vecka och planerar insatser som syftar till att stärka elevernas trygghet och delaktighet. Rektorn har därtill skapat organisatoriska förutsättningar för arbetet med trivsel och trygghet genom att avsätta tid i personalens tjänster för planering och genomförande av rastaktiviteter. I rektorns strategiska arbete ingår också att formulera gemensamma arbetsätt som omfattar elevernas hela skoldag, såväl undervisningssituationer som övergångar mellan aktiviteter och vistelser i gemensamma utrymmen. Bland annat organiseras vuxennärvaro i matsalen genom lunchvärdar och genom planerade rastaktiviteter. Rektorn leder även ett arbete för att stärka gemenskapen mellan elever inom och mellan skolenheterna. Gemensamma aktiviteter planeras årskursvis och elever möts exempelvis genom skoljogg, skridskoåkning, strandaktiviteter och andra samarbetsinriktade aktiviteter. Det finns en plan för vilka aktiviteter som ska genomföras för att successivt stärka relationer inför övergången till högstadiet. Arbetet med att utveckla gemensamma traditioner, som temaveckor och andra återkommande aktiviteter, syftar också till att skapa samhörighet och en gemensam skolkultur. Som en del i detta arbete tar rektorn systematiskt tillvara elevernas erfarenheter och synpunkter för att kunna följa upp och vidareutveckla insatserna.

Rektorn tar aktivt ansvar för att utveckla och förankra gemensamma förhållningssätt i verksamheten, i syfte att främja ett positivt skolklimat. Forum för detta skapas genom arbetslagsmöten, gemensam konferenstid samt genom återkommande träffar i elevhälsoteamet och trygghetsteamet. I dessa sammanhang ges personalen möjlighet att gemensamt diskutera värdegrundsfrågor, identifiera utmaningar och planera insatser som bidrar till ett positivt skolklimat. Resultat från trygghetsenkäter och andra uppföljningar analyseras tillsammans och ligger till grund för justeringar i arbetsätt och organisation. På så sätt utvecklas en samsyn kring hur personalen ska möta elever i olika situationer och hur skolans gemensamma mål ska omsättas i det dagliga arbetet. Rektorn följer kontinuerligt upp hur personalen arbetar för att främja elevers trygghet och hur de gemensamma förhållningssätten tillämpas, bland annat genom dialog med personalen och genom närvaro i verksamheten. Detta bidrar till att arbetet med trygghet och trivsel hålls levande och systematiskt utvecklas över tid. När behov uppmärksammas initierar rektorn också riktade insatser i arbetet med att främja ett positivt skolklimat.

Vägledning och kompetensutveckling

Rektorn ser till att personalen får vägledning, stöd och relevant kompetensutveckling som möjliggör ett gemensamt arbete för att främja ett positivt skolklimat. Nyanställda lärare tilldelas mentorer och vikarier

introduceras genom en vikariehandbok, där skolans förhållningssätt och värdegrund finns formulerad. Både vikarier och nyanställda lärare introduceras av en erfaren lärare som har i uppdrag att förmedla skolans värdegrund och förhållningssätt. På så sätt ges ny personal förutsättningar att successivt bli förtrogen med skolans förhållningssätt och värdegrund. Kompetensutveckling kring arbetet med skolklimatet organiseras utifrån identifierade behov i verksamheten. Personal har exempelvis deltagit i utbildning om trygg digital uppväxt, om skollagens bestämmelser om kränkande behandling och om konflikthantering. Rektorn ser även till att personalens kompetens stärks genom kollegiala forum och genom samverkan med elevhälsan. Insatser har genomförts inom områden som normer, språkbruk och HBTQ samt genom professionshandledning från skolkuratorn för fritidshemmets personal. Kompetenshöjande insatser bidrar till att utveckla en gemensam förståelse för hur relationellt ledarskap och bemötande påverkar skolklimatet och skapar förutsättningar för ett långsiktigt och samordnat arbete för att främja ett positivt skolklimat i hela verksamheten.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas lärares och annan skolpersonals arbete med att eleverna ska trivas och vara trygga i skolmiljön, under hela skoldagen. Det innefattar hur lärare och personal arbetar relationsfrämjande och i sitt ledarskap agerar tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande. Området inkluderar även hur personalen arbetar för att eleverna ska involveras så att de ges möjlighet att utveckla sin förståelse för vad ett positivt skolklimat innebär. Härtill granskas om det sker ett arbete, med gemensamma arbetssätt och aktiviteter, som utvecklar skolklimatet.

Skolinspektionen bedömer följande: Lärare och annan skolpersonal arbetar i hög utsträckning med att främja ett positivt skolklimat. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare, annan personal, elever, observationer av skolmiljön samt inkommen dokumentation.

Ledarskap och relationsarbete

Lärare och annan skolpersonal utövar ett tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande ledarskap i syfte att främja ett positivt

skolklimat och positiva relationer under skoldagen. Personalen arbetar aktivt för att skapa ett tryggt och inkluderande klimat genom att möta eleverna i deras vardag och visa intresse för deras mående och sociala situation. Detta visar sig exempelvis genom att personal möter eleverna när de kommer till skolan och genom att de följer upp sådant elever tidigare har berättat om, exempelvis fritidsintressen eller sociala relationer. I mötet med eleverna arbetar personalen medvetet med ett positivt bemötande där elevernas ansträngningar och positiva handlingar uppmärksammas som en del av skolans arbete med positivt beteendestöd. Eleverna upplever att skolan är en trygg plats och att personalen visar att de bryr sig om dem. Eleverna beskriver att personalen lyssnar på dem, och finns nära till hands när eleverna behöver en vuxen att prata med. De upplever även att personalen kan säga ifrån och sätta tydliga gränser när det behövs. Genom att personalen möter eleverna på ett likvärdigt och relationsinriktat sätt skapas en gemensam grund för arbetet med att främja ett positivt skolklimat i hela verksamheten, vilket bidrar till att eleverna upplever att de blir sedda och att skolan är en trygg plats där det alltid finns vuxna att vända sig till när behov uppstår.

Arbetet präglas av att det finns tydliga strategier och arbetssätt för hur eleverna involveras i att skapa och upprätthålla ett positivt skolklimat. Inför den planerade sammanslagningen av skolenheten med en annan skolenhet arbetar personalen med ett gemensamt trygghetsarbete som utgår från ett årshjul och skolans vision och värdeord. Under mentorstid och i tematiska aktiviteter ges eleverna regelbundet möjlighet att arbeta med värdeorden i relation till sin egen vardag, exempelvis genom samtal om språkbruk, relationer och övergången till högstadiet. Under särskilda temaveckor, som kärleksveckan, riktas fokus mot frågor om omtanke och respekt i elevernas sociala sammanhang. Elever ges återkommande möjlighet till inflytande genom strukturer som klassråd, elevråd och trygghetsenkäter, och elevens synpunkter tas tillvara i utvecklingen av skolans miljö och aktiviteter.

Lärare och annan skolpersonal är väl förtrogna med skolans gemensamma förhållningssätt och arbetar medvetet utifrån dessa för att främja ett positivt skolklimat och goda relationer mellan elever samt mellan elever och vuxna. Ett gemensamt fokus finns på att skapa struktur, tydlighet och förutsägbarhet i elevernas skoldag, vilket bidrar till trygghet och studiero. Ett led i arbetet med att vuxna ska vara närvarande och synliga, är att personalens arbetsrum finns i nära anslutning till elevytor, vilket gör att eleverna upplever att personalen finns nära och att det alltid finns vuxna att gå till när de behöver stöd. Personalen arbetar utifrån gemensamma rutiner kring exempelvis lektionsstarter, raster och förflyttningar, och vuxennärvaron anpassas efter elevernas behov i olika miljöer. Organiserade rastaktiviteter planeras och leds varje förmiddagsrast av fritidspersonal

och varje vecka byts rastaktiviteterna ut. Rastaktiviteterna syftar till att inkludera elever som annars har svårt att ta initiativ till socialt samspel. Skolan arbetar också med att utveckla former för elevmedverkan i rastverksamheten, där elever tillsammans med personal ges möjlighet att planera aktiviteter som bidrar till gemenskap och trivsel. På rasterna finns också personal vid fotbollsplanen som hjälper eleverna att organisera spelet och som stödjer dem i att hantera situationer som kan uppstå i samspelet. Elever följs till matsalen där de har bestämda sittplatser och de följs även mellan skolenheterna i samband med fritidsverksamhet och språkval. I miljöer där elever tidigare har upplevt otrygghet har vuxennärvaron förstärkts. Trygghetsteamet, där även en förstelärare med uppdrag inom fritidshemmet ingår, arbetar tillsammans med övrig personal för att utveckla traditioner som bidrar till en gemensam skolkultur. Aktiviteter som hatt-dag och fotbollströjans dag till stöd för Barncancerfonden bidrar till engagemang och stolthet över skolan och skapar gemensamma positiva erfarenheter för eleverna. Skolan genomför även andra skolövergripande aktiviteter som stärker gemenskapen mellan elever i olika årskurser och mellan de två skolenheterna. Skoljoggen är ett återkommande exempel där elever möts och lär känna varandra och elever träffas även inför språkval och övergången till årskurs 7 som ett led i att skapa positiva relationer mellan elever och främja ett positivt skolklimat. Elever har även haft inflytande över innehållet i skolövergripande aktiviteter, såsom när ett planerat halloweenfirande, på elevernas initiativ, ersattes med en gemensam mysdag.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Johansson

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Johansson

X Maria Lindersson

Föredragande
Signerat av: Maria Lindersson

I handläggningen av ärendet har även utredare Sarah Bjertner Olsson deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800)

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att i denna lag avses med

- **undervisning:** processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden, och

- **utbildning:** verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 5 kap. 3 § 1 st. skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Enligt förarbetena till skollagen främjas trygghet, liksom studiero, av tillitsfulla relationer, samsyn bland personalen, ett systematiskt arbete och en hög delaktighet av eleverna. Det är viktigt att arbetet för trygghet sker på ett skolövergripande sätt och att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt samt att det inte bedrivs avskilt från undervisningen och utan tillräcklig koppling till elevers vardag. Det förebyggande arbetet omfattar ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska prägla utbildningen, bland annat alla människors lika värde och respekt för

andra människors egenvärde samt jämställdhet (prop. 2021/22:160 s. 41 och 229).

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 2 kap. 10 § skollagen framgår bland annat att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Av 2 kap. 34 § skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet) framgår att ingen i skolan ska utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Dessutom ska eleven enligt grundskolans läroplan ((Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, god miljö för utveckling och lärande) möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Strävan ska vara att skapa de bästa betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling och även om personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet har skolan en viktig roll. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Verksamheten ska präglas av omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling.

Vidare framgår det av läroplanen (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) att alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan.

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 30 skolor runt om i landet med inriktning på årskurserna 4–6, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Åsa Gårdskola i Kungsbacka kommun ingår i granskningen. Skolinspektionen besökte Åsa Gårdskola den 26 februari 2026. Besöket genomfördes av utredarna Maria Lindersson och Sarah Bjertner Olsson.

Åsa Gårdskola 4–6 är en kommunal skola med cirka 100 elever uppdelade på tre klasser. En sammanslagning med Åsaskolan 4–6 är planerad till 2028. Åsa Gårdskola 4–6 leds av samma rektor som Åsaskolan 4–6 och det finns ett elevhälsoteam för båda skolenheterna. Eleverna på Åsa Gårdskola 4–6 har även viss undervisning i Åsaskolans lokaler. Verksamheten leds av samma rektor som Åsaskolan 4–6 och med ett elevhälsoteam för båda skolenheterna.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- 60 minuter observationer i skolmiljön
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare och annan skolpersonal
- En intervju med rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Officiell statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten/huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla skolor som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras höstterminen 2026.

Bilaga 3: Granskningens utgångspunkter

Granskningens huvudsakliga fokus riktar in sig mot arbetet för ett positivt skolklimat under skoldagen och på årskurserna 4-6. Ett positivt skolklimat innefattar bland annat positiva, omtänksamma och stöttande relationer mellan elever och mellan skolpersonal och elever. Detta för att eleverna ska uppleva skola som en trygg, säker och respektfull plats, samt att eleverna uppskattar och känner en samhörighet med skolan. I granskningen är fokus på skolornas främjande arbete. Det främjande arbetet hänger dock så nära ihop med det förebyggande att de är svåra att skilja åt. Med skolklimat avses utbildningen i sin helhet, det vill säga allt som sker under skoldagen inom verksamheten. Arbetet behöver inkludera hela skolan med både de faktiska platser som finns i skolmiljön och alla individer på skolan, som rektor och all skolpersonal. Det huvudsakliga fokuset i granskningen riktas mot hur man arbetar med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel utanför undervisningstiden och inte specifikt i skolämnen under skoldagen. Hur lärare och annan skolpersonal arbetar med klasserna, elevgrupper och klassklimat är ändå en så pass central del i skolornas arbete för att skapa trivsel och trygghet att det inte går att avgränsa bort helt. Även elevers perspektiv, hur elever involveras i relationsarbetet och hur de stärks i sin förmåga att verka för ett positivt skolklimat är en del av granskningen.

Granskningen syfte

Syftet är att granska kvaliteten i skolors arbete med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet. Skolans arbete granskas i förhållande till Skolinspektionens kvalitetskriterier. För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

- 1. I vilken utsträckning arbetar lärare och annan skolpersonal med att främja ett positivt skolklimat?*
- 2. I vilken utsträckning arbetar rektorn strategiskt för att främja ett positivt skolklimat?*

Kvalitetskriterier

Ledarskap och relationsarbete

Lärare och annan skolpersonal utövar ett tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande ledarskap i syfte att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer under skoldagen; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Arbetet präglas av att det finns tydliga strategier och arbetssätt för hur eleverna ska involveras.

Lärare och annan skolpersonal är väl förtrogna med skolans gemensamma förhållningssätt och arbetar medvetet utifrån dessa för att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn ansvarar för att, genom ett strategiskt arbete, skapa ett positivt skolklimat där hela skolan involveras.

Rektorn tar aktivt ansvar för att skolan utvecklar gemensamma förhållningssätt, som all skolpersonal tillämpar och förhåller sig till.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Lärare och annan skolpersonal ges vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt i arbetet med att främja ett positivt skolklimat.